

Tallinna Tehnikaülikool
Automaatikainstituut

Mõõtmise laboratoorse töö Nr.5
“ARVESTI”

ARUANNE

Teostanud: Andrus Haiba
960632LAC

Esitatud: .....
Tagastatud: .....
Kaitstud: .....

.....
/juhendaja allkiri/

Tallinn 1998

1. Töö eesmärk: tutvumine induktsioonitüüpi ühefaasilise elektrienergia arvesti ehituse, töö ja kontrollivõimalustega.

2. Kasutatud seadmed:

- a) arvesti CO-5Y number 10265976 (1kWh = 625 pööret);
- b) ampermeeter 3538 inventori number A2943;
- c) fasomeeter D5781 inventori number A2362;
- d) vattmeeter D539 inventori number A985;
- e) voltmeeter 3533 inventori number A1878/3;
- f) autotransformaatorid;
- g) faasipööraja
- h) voolutrafo И54М inventori number A3081;
- i) eraldustrafo TPP291-220-50, 220/5VAC;
- j) kohvikann veega, nimivõimsusega 750W.

Arvesti CO-5Y tehnilised andmed:

täpsusklass 2,5

nimivool 10 A

maksimaalne vool 30 A

töövool 1..30 A

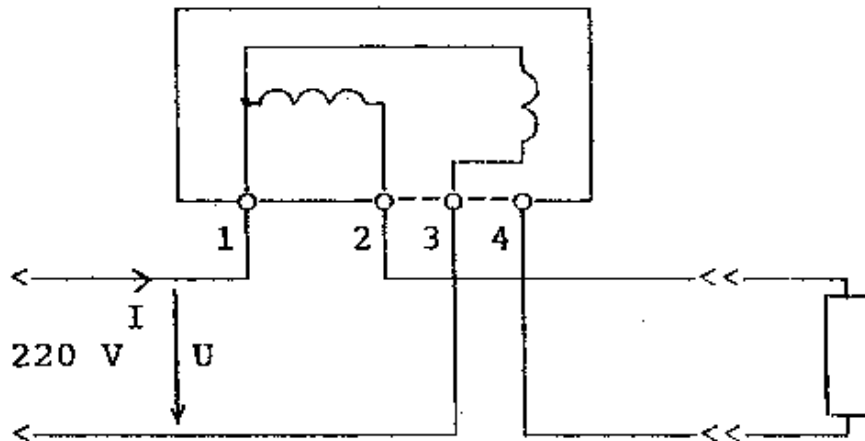
nimipinge 220 V

Arvesti lubatav mõõtemääramatus $\pm\%$ -ides näidust, erinevatel koormustel:

Koormus (% nimikoormusest)	<u>KOORMUSE LIIK</u>	
	COS(f)=1	COS(f)=0,5
10	3,5%	-
50	2,5%	4,0%
100	2,5%	4,0%
150	2,5%	-
200	-	-

Ketas peab seiskuma nullisel sisendvoolul, pinge muutudes diapsoonis 80%-110% nimipingest.
Ketas peab hakkama pöörlema 1,5% nimivoolul.

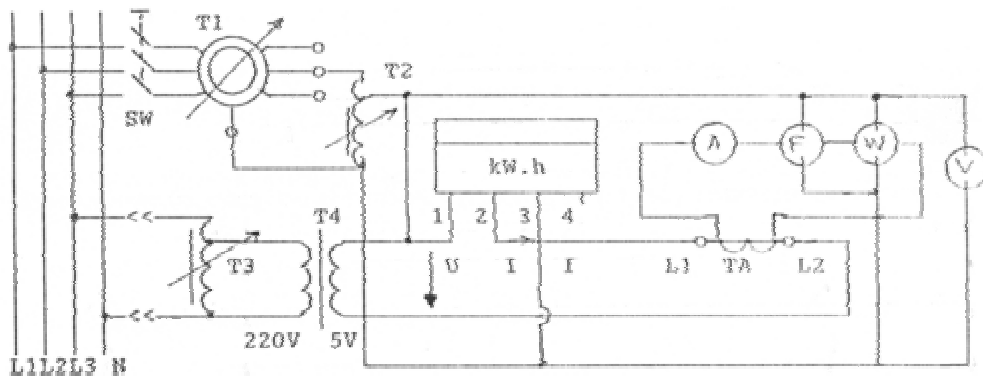
3. Arvesti kasutamine

Arvesti ketas tegi 5 täispööret 45 sekundi jooksul. Tarbija nominaalne võimsus oli 750 W. . Kui arvesti 625 pööret 1 h kohta tähendab 1 kW, siis minu mõõdetud tähendab:

$$P = \frac{1000W \cdot \frac{5p}{46,54s}}{\frac{625p}{3600s}} \approx 619W \quad \text{Suhteline erinevus: 21.1\%}$$

4. Arvesti kontroll

U - Pinge
t - Aeg
E_w - Tarbitud energia vattmeetri järgi
E_a - Tarbitud energia arvesti järgi

I - Vool
W_m - Vattmeetri näit
ΔW_m - Vattmeetri viga

$$W_m = \frac{\text{jaotusi}}{150} \cdot 300V \cdot 5A \cdot \frac{10}{5}$$

$$\Delta W_m = \frac{3000}{100} \cdot 0,5 \cdot t$$

$$E_a = \frac{\text{pöörded}}{625} \cdot 1000 \cdot 3600$$

$$E_w = t \cdot W_m$$

Katse nr.	U [V]	I [A]	COS(fii)	Pöörded	t [s]	W_m [W]	E_w [W*s]	W_m	E_a [W*s]	Viga %
1	220	10	1	20	54,54	2200	119988	818	115200	2880
2	220	10	0.5	20	45,68	1140	57075,2	685	115200	4608
3	220	5	1	20	45,66	1120	51139,2	685	115200	2880

- W: $119988 \pm 818 = 119170...120806$ [Ws]
A: $115200 \pm 2880 = 112320...118080$ [Ws]
- W: $57075 \pm 685 = 56390...57760$ [Ws]
A: $115200 \pm 4608 = 110592...119808$ [Ws]
- W: $51139 \pm 685 = 50454...51824$ [Ws]
A: $115200 \pm 2880 = 112320...118080$ [Ws]

5. Järeldus

Antud laboratoorses töös tutvusin arvestiga ja tegin talle kontrolli. Suured ebatäpsused võivad olla tingitud väsinud peaga mõõtmisest suhteliselt hilisel ajal.